N°. 392. 1854.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG 29 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.00.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 70, Ned. Cour.

De Maatschappij van Weldadigheid.

III.

De Regering heeft ten allen tijde het regt, om naar den toestand der Maatschappij een onderzoek in te stellen; aan de Tweede Kamer kan de bevoegdheid niet worden betwist, om met dien toestand te worden bekend gemaakt, wanneer niet slechts een buitengewoon subsidie wordt aangevraagd, maar telkens als 's Rijks belang dat schijnt te vorderen, als contractant voor de verpleging van een talrijk personeel, en als schuldeischer. En die bevoegdheid kennen wij ons zelven toe, uit krachte van de gehouden openbare beraadslagingen. Wij stellen zulks op den voorgrond; omdat men van de zijde der maatschappij slechts schoorvoetende gekomen is tot de openbaarheid en de geest van geheimzinnigheid niet geheel is geweken, zoodat ook nog altijd eene zekere mate van wantrouwen bestaat ten aanzien eener Maatschappij, welke niet regt beseft wat noodig is, om vertrouwen in te boezemen.

Wij hebben nu veel van de inrigting en van den toestand der Maatschappij gehoord.

"Misstappen in het beheer moeten in den regel ontdekt worden. Om eenige bedriegerij te bedrijven moeten er gewoonlijk twee of drie zamenspannen. Wil bijv. de magazijnmeester stelen, zijn knecht verraadt hem; wil de knecht stelen, de magazijnmeester of de winkelhouder brengt hem aan; zoo gaat het over en weder." Welligt is het dan ook daaraan toe te schrijven dat "een beambte, een man met tien kinderen, die zich aan *pligtverzuim* had schuldig gemaakt, met vrouw en kinderen werd weggezonden;" dat hij tot geene zamenspanning was te bewegen. Zeker ware zijn lot niet zoo ongelukkig geweest als hij met een medebeambte geslaagd was overeen te stemmen in den toeleg tot ongeoorloofde verrijking.

"Het Italiaansch boekhouden is in dier voege uitgebreid, dat er één *algemeen* grootboek werd opgemaakt en ééne jaarlijksche balans overgelegd." Voorts "al wat de Maatschappij ontvangt, wordt man voor man berekend en moet man voor man verantwoord worden. Er zijn berekeningen van dien aard voorhanden, waarin het tot op *een honderdste* cent berekend is." Maar van de boekhouding gesproken, "wat is hierin de grootste moeijelijkheid bij de Maatschappij? Dat is, dat *door de daar gevolgde wijze van boekhouding*, altijd GEFINGEERDE *posten* moeten geboekt *worden*. Als de akkers bezaaid worden en bemest, dan wordt het land belast met de schuld voor zaaikoren en mest. Is nu het koren gedorscht, dan wordt de boer of het land *gefingeerd* het af te leveren aan het magazijn. Het magazijn levert het weder tegen zekeren prijs aan de bakkerij of op eene andere wijze af. *Dit alles moet men nu crediteren en debiteren.* Even zoo gaat het met de arbeidsloonen. *Als de bedelaar f 3 in de week ontvangt*, wordt daarvan afgeschreven voor kleeding, voeding, de uitgangskas en zakgeld. *Het is eene geweldige administratie*, maar die met zooveel orde gevoerd wordt, dat *één ambtenaar hier te 's Gravenhage*, met eene kennis en volharding, die mij soms verbazen, *die rekeningen* TOT OP ÉÉN HALVEN CENT *verifieert.*"

Wij hebben gehoord het getuigenis van den Rijksgecommiteerde voor de zaken der Maatschappij: "de Regering heeft iemand, die controleert en toeziet, *die weet wat er omgaat*, die *ieder jaar* de koloniën bezoekt en het oog houdt op alles." De heer MACKAIJ heeft verklaard: "Ik ben twaalf malen in de kolonie geweest en heb niet uit 2 maar uit 4 oogen gezien, ik heb alles naauwkeurig onderzocht, maar nooit bevonden, dat er iets extra afviel. En het is bijna niet mogelijk."

Men moge ons van zwartgalligheid verdenken; maar wij moeten rondborstig verklaren, dat juist zulke inlichtingen, die voor een goed beheer zouden moeten pleiten, op ons een tegenovergestelden indruk gemaakt hebben, en ieder, die eenige ondervinding van zulke zaken heeft opgedaan, zal moeten verklaren, dat zulke redeneringen ten duidelijkste bewijzen, dat het toezigt aan niet zeer bekwame oogen is toevertrouwd.

Let slechts op de overtolligheid van uitdrukkingen: juist het gewoon kenmerk van onkunde. Bijv. het Italiaansch boekhouden is ingevoerd en een Grootboek opgemaakt; alles moet worden gecrediteerd en gedebiteerd! alsof het laatste in het eerste, het een in het ander niet begrepen ware. "De boekhouding is moeijelijk; want men moet *gefingeerde* posten maken!" Dat kan nooit uit den mond komen van hem, die met boekhouding eenigermate bekend is. "Het wordt op één honderdste cent berekend!" Maar wat bewijst zulks anders, dan de mate der vordering in de arithmetica? immers niets voor een *eerlijk* beheer! Zoo ook de verificatie tot *op een halven cent* door één ambtenaar *te 's Hage*, alsof zulks niet eene *gewone* werkzaamheid ware, die in de bureaux der Algemeene Rekenkamer als een nietsbeduidend bewijs voor een eerlijk en trouw beheer zal worden aangemerkt; dewijl de dagelijksche ondervinding leert, dat kwade trouw zeldzaam gepleegd wordt met halve centen, ook niet met onjuiste cijfers in de verantwoording te brengen; maar wel met valsche voorstellingen van de *zaken*, in die schrifturen vervat. "Het is eene *geweldige* administratie", maar die, volgens de redevoering van den heer TER BRUGGHEN HUGENHOLTZ, aan een personeel van 461 ambtenaren van verschillenden graad en hoedanigheid is opgedragen. Nogtans de heer MACKAIJ gaat *jaarlijks*, — men weet niet hoe lang — *op alles* het oog houden, en ziet niet met 2, maar met 4 oogen! Het schemert ons; want wij lazen dat berigt, zonder den daarin verborgen diepen zin te vatten. Het zal toch wel niet beteekenen, dat de heer MACKAIJ, om de koloniën te bezoeken, een bril opzet? Want ook hierin zouden wij geen grooten waarborg voor een naauwlettend en deskundig toezigt kunnen vinden. Waarlijk, de Maatschappij van Weldadigheid wordt door zulke vertegenwoordigers slecht gediend; want, zonder dat wij eenigen grond hebben, om aan eenige verkeerdheid of ontrouw in het beheer te denken, worden wij door zulke en andere redeneringen gedwongen, dat beheer te wantrouwen. Als men op de nadeelige uitkomsten let, welke zich onafgebroken omtrent dat beheer hebben geopenbaard; als men in aanmerking neemt, dat gestadig teleurstellingen, misrekeningen en misgewassen dat beheer in een toestand brengen, waardoor eene krachtige ondersteuning van 's Rijks schatkist onvermijdelijk wordt; als men op de redenen acht geeft van hen die geroepen worden of zich geroepen gevoelen om de eer der maatschappij te verdedigen tegen de daaromtrent ingebragte bezwaren; als men in aanmerking neemt de milde hulpbronnen, welke der maatschappij ten dienste staan, en de gunstige omstandigheden waaronder zij werkzaam is, dan staat men verbaasd en ondanks de bezwaren, die het besluit drukten, om de maatschappij te brengen onder Rijksbeheer — laat zich het verlangen niet onderdrukken dat men daartoe overga.

Wij willen trachten aan te toonen, dat dit verlangen zijn voornaamsten grond vindt juist in de gehoudene beraadslagingen.

Herziening van het 'sGravenhaagsche belastingstelsel.

(*Zie de Nis.* 338, 339 *en* 341.)

IV.

Met belangstelling hebben wij de beraadslagingen gevolgd, welke betreffende de herziening van het plaatselijk belastingstelsel der residentie in de Gemeenteraads-vergaderingen van 1 en 15 Augustus ll. zijn gehouden. Van onze zijde hadden we reeds het gevoelen geopenbaard, dat het daartoe betrekkelijk rapport, in menig opzigt onvolledig, de kenmerken droeg van miskenning van den geest en de letter van art. 255 der Gemeentewet. Wij hebben in den Gemeenteraad slechts één medestander gevonden, die in de zitting van 1°. Augustus uit een tweeledig oogpunt het rapport bestreed, en wij aarzelen niet ons te vereenigen met hetgeen door den heer GEVERS DEYNOOT werd aangevoerd: "*Spreker vreest, dat indien het rapport der Commissie in een adres aan den Koning wordt veranderd, het aan de gemeente 's Gravenhage niet zal worden vergund gebruik te mogen maken van de bepaling van art.* 255 *der Gemeentewet.*" Wij hechten zeer aan die verklaring, omdat zij in de zitting van 15 Augustus krachtigen bijval verwierf. Het blijkt toch, dat alleen de conclusie van het rapport, om bij adres aan den Koning de toepassing van art. 255 in te roepen, bij goedkeuring der overgroote meerderheid werd aangenomen; maar niet op de beweegredenen van het rapport. Integendeel, de heer EIJSSELL betoogde de wenschelijkheid, dat de te benoemen Commissie, alvorens het adres op te maken, het gevoelen van den Raad inwinne nopens de punten, welke daarin zullen worden opgenomen. "Het is toch gedurende de discussiën gebleken, dat men het omtrent de bijzondere omstandigheden, welke aanleiding geven, om niet-toepassing der regelen van de Gemeentewet nopens het belastingstelsel te vragen, niet zoo geheel en al eens is." Op die bijzondere omstandigheden komt het er toch vooral op aan, wil men art. 255 der Gemeentewet inroepen. "*Bijzondere omstandigheden* moeten voor eene afwijking kunnen worden aangetoond; zulks is eene *conditio sine qua non* voor de afwijking. Naar die *bijzondere omstandigheden* heeft de heer GEVERS DEYNOOT te vergeefs gezocht. De Commissie is in een betoog getreden omtrent het systema van belastingen, bij de Gemeentewet aangenomen, en tracht aan te toonen, dat de wetgever bij dat systema heeft gedwaald; dat eene verhooging van opcenten op het personeel hoogst drukkend zal zijn voor de ingezetenen, en dat eene vermindering van opcenten op voorwerpen van verbruik, zal te weeg brengen schade voor de gemeentekas, voordeel voor de leveranciers en voor de verbruikers uitsluitend nadeel. Dat geheele betoog van de Commissie is gerigt tegen de beginselen van de Gemeentewet, omtrent het belastingstelsel, en zou eerder zijn te pas gekomen bij de behandeling van de Gemeentewet in de Kamers der Staten-Generaal. Die beginselen zijn wet geworden, en elke Gemeenteraad moet zich daaraan onderwerpen. De Commissie is in algemeene beschouwingen getreden, welke door elke gemeente in Nederland kunnen worden bijgebragt. Maar deze gemeente moet *bijzondere omstandigheden* kunnen aantoonen, vóór en aleer zij aanspraak kan maken op afwijking van de gestelde regels. Die bijzondere omstandigheden worden gemist; die worden in het rapport niet gevonden." Dit beweren vond hoofdzakelijk tegenspraak bij den heer DE BRAUW, die daaromtrent de niet zeer logische stelling voordroeg: "De bijzondere omstandigheden behoeven niet zoo te zijn, dat zij ook niet waar zijn voor eene andere gemeente, maar dat het belastingstelsel, volgens de Gemeentewet, niet zoo als in andere gemeenten kan worden toegepast." Wij zullen afwachten, of die stelling, uit verscheidene negatiën zamengesteld, in het ontwerp-adres behoorlijk zal zijn ontwikkeld; maar voorshands werd zij in hare waarde ten toon gesteld door den heer DE PINTO: "Het is de vraag niet, of men de Gemeentewet goedkeurt of niet; maar art. 255 begrijpt spreker zoo, dat de gemeente, die afwijking van de gestelde regels wenscht, ook de bijzondere, plaatselijke omstandigheden moet aanwijzen. Maar dan dient men ook aan te geven, hetgeen als zoodanig alleen voor 's Gravenhage geldt, en kan men zich niet bij algemeene redenen bepalen. Spr. erkent, dat bij het rapport eene enkele bijzondere omstandigheid is aangegeven. Maar zij is ook *de eenige van eenig gewigt*, die namelijk, waarop door den heer DE JONGE is gewezen. Men zal, namelijk, het doel niet bereiken, omdat de gansche middenstand bij ons valt in de hoogste klasse, en dus niets zal winnen

»bij vermindering van den accijns. Dit is de bijzondere »omstandigheid, waarin deze gemeente verkeert, *maar »ook de eenige.«* En ook *die eenige* omstandigheid schijnt gewogen te hebben bij den heer COLLOT D'ESCURY, die bijzonder drukte op den exceptionnelen toestand van 's Gravenhage als de zetel van den Koning en van 's Konings Huis en van al de hoofden zijner regering, hoewel de heer EIJSSEL den twijfel opperde, of dit argument wel, ook al ware het gegrond, in het adres aan den Koning voegde.

Wanneer wij nu de verschillende meeningen bijeentrekken, dan blijkt het duidelijk, dat de beweegredenen tot aanneming der conclusie van het rapport door de meerderheid der Vergadering, die zich daarmede vereenigde, niet kon worden geformuleerd en dan is het geen wonder, dat de motie van den heer EIJSSEL, om de punten van het adres op te geven, werd verworpen; want wel beschouwd was zij eene persifflage op het pas gevallen besluit, waarvan de gronden, de bijzondere omstandigheden, die er aanleiding toe gaven, moesten teruggevonden kunnen worden: òf in het rapport der Commissie òf in de beraadslagingen der beide Vergaderingen. De taak der Commissie bestaat dus in de opsporing der gronden, waarop het genomen besluit zou kunnen berusten.

Van zulk een adres kan evenwel, naar ons inzien, geen gewenscht gevolg worden gewacht, zoolang daarbij niet, al is het in breede trekken, de finantiële toestand der gemeente is opengelegd. Wij hebben op dat gebrek aan onvolledigheid in het rapport gewezen, en de HH. GEVERS DEIJNOOT en COLLOT D'ESCURIJ hebben dat gebrek vooral doen uitkomen: De vraag: hoeveel bedragen de jaarlijksche behoeften der gemeente en op welke wijze kan op de minst drukkende wijze voor de ingezetenen in die behoeften worden voorzien? werd door hen op verschillende wijze, met meerdere of mindere uitvoerigheid beantwoord. Hierop komt het, o. i., voornamelijk op aan. Zal de Hooge Regering de gegrondheid van het verzoek kunnen beoordeelen, dan moet zij weten *wat* de Gemeenteraad *wil*, waaruit zij kan opmaken, wat niet door haar wordt gewild of wat de Raad niet in het belang der gemeente acht. Nu zal de Hooge Regering te weten komen, wat men afkeurt en niet wil, verhooging van opcenten op de grondbelasting en op het personeel, eigene directe belasting of hoofdelijken omslag; zij zal evenwel onbekend blijven met hetgeen men wil. Wij zullen afwachten, of de aanstaande gemeente-begrooting eenig licht geeft ten aanzien van den twijfelachtigen toestand, waarin het geldelijk beheer of het evenwigt tusschen inkomsten en uitgaven verkeert en of er eenigen waarborg bestaat voor de stabiliteit van dat belastingstelsel, waarbij men zegt, dat de residentie wèl vaart en bloeit.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Over Marseille zijn de navolgende berigten uit Konstantinopel, 17 dezer, ontvangen.

Het vertrek van de expeditie naar de Krim zou bepaald zijn op den 20sten, zoodat de troepen thans reeds op weg zouden zijn. Het leger is 70,000 man sterk, waaronder 20,000 Turken, ingescheept op 2000 schepen en vaartuigen. De troepen zijn met den besten geest bezield.

Prins Napoleon, die naar de hoofdstad was gekomen, om zich van de koorts te laten genezen, woonde den 15 den het *Te Deum* bij de Fransche ambassade bij. De prins zal zich weldra weder bij zijne divisie voegen.

Een groote brand is den 10den of 12den te Varna uitgebarsten; 300 huizen en verschillende magazijnen werden vernield. Slechts eene kleine hoeveelheid levensmiddelen is vernield, daar bijna alles was ingescheept. De kruidmagazijnen van de legers dreigden in de lucht te springen en zijn gelukkig door het veranderen van den wind en de grootste krachtsinspanning gered. De Justitie doet onderzoek naar de oorzaak van dit ongeluk.

Het gerucht, dat de Turken bij Kars geslagen zijn, wordt niet bevestigd. Daar het echter niet wordt tegengesproken, zal men nadere berigten dienen af te wachten, vóór dat men daaromtrent eenige zekerheid kan hebben.

Hetzelfde geldt van het berigt uit Bombay, van 20 Julij, dat de Koning van Bokhare bedreigd wordt door een leger van 20,000 Perzen, daar Perzie een verbond met Rusland zou hebben aangegaan.

Particuliere berigten uit Konstantinopel van den 14den dezer melden voorts, dat de cholera te Varna zeer is verminderd. Eenige gevallen zijn te Tatavla en Yenicher, voorsteden van Konstantinopel, en te Adrianopel opgemerkt.

Er was sprake van de benoeming van den schoonzoon van den Sultan Ali-Gholib-Pacha, tot Minister van finantiën en directeur der mijnen, ter vervanging van Hassib-Pacha, die directeur van de Efkaf (directie der liefdadige gestichten) zou worden.

Het *Journal de St. Petersbourg* van den 19den dezer evenwel maakt een nieuw rapport openbaar over de overwinning, die de Russen den 29 Julij op de Turken bij Bayazid in Azie, hebben behaald. De Turken zijn geheel geslagen, daar de Russen, ten gevolge van dien slag, Bayazid hebben bezet, benevens de twee kasteelen, die de stad bestrijken. Uit dat rapport van den generaal Wrangel blijkt bovendien, dat de Turken zich in de rigting van Vaw hebben teruggetrokken dat is meer van Kars en van de zee af. Sedert de eerste tijding van dezen slag heeft men vernomen, dat er een andere geleverd was, bij Kars en het *Journal* wil, dat de Russen ook daar de overwinning hebben behaald.

De Duitsche bladen willen steeds zeer vredelievende berigten hebben ontvangen. De *Times* intusschen zegt eene depêche uit Weenen te hebben gekregen, waaruit blijken zou, dat Rusland geenerlei regtstreeksch antwoord zou geven op de laatste voorstellen; het zou zich vooreerst bepalen om van Oostenrijk te vragen, welke zijne ware bedoelingen zijn.

Men verzekert, dat er nog geen bepaald besluit omtrent de Alands-eilanden is genomen; men wil, dat de vestingwerken vernield zullen worden, en dat men later in de lente daar weder terug zou keeren en dan onderzoeken, onder welke voorwaarden van bondgenootschap zij aan Zweden zouden kunnen worden afgestaan.

Uit Turin meldt men, dat het kabinet vier Sardinische oorlogschepen naar den Griekschen archipel zal zenden, om de zeeroovers te vervolgen, terwijl de Fransche en Engelsche eskaders in de Zwarte zee zullen worden bezig gehouden. De Sardinische regering zou dit doen, ten einde zich bij de Westersche mogendheden aangenaam te maken.

De opperbevelhebber van het Turksche leger, Omar-Pacha, is den 22 dezer te Bucharest aangekomen. Toen de voorhoede van de Turken die stad binnentrok rigtte de bevelhebber aan de bevolking eene korte proclamatie, houdende: «verstoort de openbare rust niet! Eerbiedigt de te «Bucharest achtergelatene Russische gewonden, want de «vijanden van gisteren moeten des anderen daags gewond, «onze vrienden zijn; vertrouwt op de Porte voor de toe«komst!»

De *Neue Preussische Zeitung* deelt mede, dat de staatkundige vlugtelingen, die met het Turksche leger naar Bucharest teruggekeerd waren, uitgezet zijn op aanzoek van het Oostenrijksche gouvernement.

Omar Pacha is met levendige geestdrift te Bucharest ontvangen; hij heeft eene revue over 12,000 Turken en over de Wallachijsche militie gepasseerd. Omar Pacha heeft zijn verblijf in een oud klooster gevestigd.

Uit Spanje wordt per telegraaf gemeld, dat den 23sten te Madrid nog steeds en met meer kracht het gerucht van de aftreding van een gedeelte van het ministerie liep. De maarschalk Narvaez heeft om een paspoort voor het buitenland verzocht.

Het Belgische ministerie heeft zijn ontslag aangeboden; wij gissen naar de bijzondere reden van dit feit, daar de Belgische bladen ons mededeelen, dat de heer de Brouckere zou hebben aangedrongen «op eene onmiddellijke en gezamenlijke aftreding van het kabinet.» Wij meenen, dat een dergelijke stap wel eenige bijzondere oorzaak moet hebben, waaromtrent intusschen niets bekend is.

De Provinciale Staten van Pruissen zullen in de maand September bijeenkomen, om bloot plaatselijke belangen te behandelen.

Men schrijft uit Lissabon van den 19 Aug., dat de commissie voor de herziening van het tarief zich ten gunste van de door het gouvernement voorgestelde wijzigingen heeft verklaard. Er ontstaat grooten weerstand tegen de nieuwe tiendeheffing en te San Miguel d'Ontario heeft de bevolking de papieren der ontvanges in het vuur geworpen. Men gelooft echter niet, dat de tegenstand tegen deze belasting, die in 1846 de voornaamste oorzaak van den val van den graaf van Thomar is geweest, ernstige wanordelijkheden ten gevolge zal hebben.

Saïd-Pacha, de nieuwe onder-Koning van Egypte, heeft te Caïro zijne firman van erkenning ontvangen; hij heeft zich op reis begeven, ten einde de Sultan te gaan bedanken; den 17den heeft hij zich van Alexandrië naar Konstantinopel ingescheept.

ENGELSCHE POST.

Londen, 26 Aug. Lord Clarendon, minister van buitenlandsche zaken, heeft ook verklaard, dat de heeren Black en Durand gemagtigd zijn en blijven om de Turksche leening te sluiten, ondanks al hetgeen daartegen gezegd wordt.

— Lord Haddo, de oudste zoon van graaf Aberdeen, is Dingsdag jl. tot lid van het Parlement gekozen voor het graafschap Aberdeen, zonder eenige oppositie.

— De Engelsche Bank heeft besloten den vorm en het papier harer billetten te wijzigen, ten einde de talrijke vervalschingen te beletten, die men dagelijks opmerkt.

— De Koningin van Engeland heeft den heer John Bell tot Consul-Generaal in Algerie benoemd: vroeger was hij slechts consul. Deze benoeming is van hoog gewigt, daar zij eene bekrachtiging is, die Engeland voor de eerste maal geeft aan de inlijving van Algerie in Frankrijk.

— De Munt heeft het denkbeeld geheel laten varen, om eene nieuwe tiendeelige munt in te voeren.

— De *Daily News* zegt, dat Frankrijk alle officieren neemt bij de verdeeling der Russen, die te Bomarsund gevangen zijn gemaakt.

De *Alps* heeft berigten uit New-York van 12 dezer aangebragt. De marine-werf te Washington is geheel verbrand. Men verwachte eene wijziging in het bestuur van het eiland Cuba. Belangrijke troepen-versterkingen zijn te Havana aangekomen.

Een brief uit Greijtown ontkent, dat krachtige protesten van het Gouvernement van Nicaraqua tegen het bombardement aan dat van de Vereenigde Staten zijn gerigt en dat de Fransche gezant bepaalde eischen tot schadevergoeding voor de Fransche residenten heeft gedaan.

Te Cincinnati heeft men het faillissement van het huis Renselaer van Indiana en van de Bank van Peru, in denzelfden staat, vernomen.

Brieven van Valparaiso melden het nemen van een Russisch schip van 500 tonnen door de Fransche stoomboot *Phoque*.

Volgens berigten uit Acapulco, was Alvar[illegible] gebergte bij die stad verborgen. Den 11 Julij [illegible] Providentie, van waar hij verscheidene proclam[illegible] vaardigde. In een gevecht te Flapa tusschen de re[illegible] de regeringstroepen, zijn de laatsten geslagen. [illegible] depêche van Alvarez volgt, dat de bevolking van [illegible] can en de mijndistricten van Guadelupe zich vóór [illegible] wenteling hebben verklaard.

DUITSCHE POST.

Weenen, 25 Aug. Een courier uit het hoof[illegible] tier is gisteren hier doorgetrokken, om aan den [illegible] te Ischl, het berigt van het binnenrukken der troe[illegible] de vorstendommen over te brengen. Volgens de ge[illegible] schikkingen zal de generaal graaf Coronini, de bevel[illegible] van het bezettings-leger, den 5 September met 2 br[illegible] Bucharest binnenrukken, terwijl generaal Machio zi[illegible] eene brigade naar Crajowa begeeft, waar hij den 2[illegible] moet komen. Omar Pacha zal graaf Coronini ontva[illegible]

De Russen, die den 13den nog met het gros va[illegible] leger te Fokschani waren, moeten den 15den verde[illegible] ken en den 20sten de Moldavische grenzen overtre[illegible]

Van den anderen kant staakt de regering de toebe[illegible] len tot den oorlog en de marsch van troepen op [illegible] punten. Het gouvernement heeft het mobiele cor[illegible] Dalmatie, dat onder bevel van generaal Mannula [illegible] ontbonden; dat corps lag op de grenzen van Mont[illegible] en was bestemd om, zoo noodig, Herzogewina en [illegible] te bezetten. 3 á 4000 paarden van dat corps zulle[illegible] kocht worden.

De Pruissische gezant bij ons Hof, graaf Arn[illegible] eergisteren avond van Berlijn teruggekeerd, en he[illegible] teren eene bijeenkomst gehad met graaf Buol en [illegible] Gortschakoff.

De *Wiener Zeitung* van 22 dezer, deelt offici[illegible] binnenrukken der Oostenrijksche troepen in Wa[illegible] mede, maar de bijzonderheden, die vermeld worde[illegible] wijzen, dat er maatregelen zijn genomen ten einde [illegible] vuldig alles te vermijden, dat tot eene botsing [illegible] Russische troepen kon leiden of op eenigerleiwijze [illegible] terugtogt over de Pruth kon belemmeren. Met d[illegible] zal Wallachije voorloopig slechts door drie Oostenr[illegible] brigades bezet worden, en zal de intogt in Moldav[illegible] plaats hebben, vóór dat de Russen geheel terugget[illegible] zullen zijn. Het geheele bezettingsleger in de Vorst[illegible] men zal niet sterker zijn dan zes brigades, 36 à [illegible] man.

— Koning Don Pedro van Portugal is eergisteren [illegible] te Ischl aangekomen, vergezeld van den hertog van [illegible] en van den aartshertog Ferdinand Maximiliaan, broe[illegible] Konings. Na een kort verblijf aldaar, zal Z. M. [illegible] Koning naar Weenen terugkeeren.

— De heer von Bach, die door den Keizer to[illegible] is benoemd, de burgerlijke commissaris van de V[illegible] dommen, zal zeer spoedig naar zijn post vertrekke[illegible]

FRANSCHE POST.

Parijs, 26 Aug. De *Moniteur* deelt het volgend[illegible] «De divisie-generaal baron Létang vertrekt naar W[illegible] door den Keizer belast met eene militaire zending [illegible] opperbevelhebber van het Oostenrijksche bezettin[illegible] in de Vorstendommen.»

«De Koning van Pruissen heeft den generaal vo[illegible] gekozen om in zijn naam zijn compliment aan de[illegible] over te brengen en om de manoeuvres bij te won[illegible] in het kamp van St. Omer zullen plaats hebben.»

De Keizer komt Maandag terug; de heer Fould [illegible] hem. Hij vertrekt den 31sten naar het kamp van Bo[illegible] waar, naar men zegt, den 2 September eene groot[illegible] zal plaats hebben. De kampen zijn bijna voltooid; [illegible] d'Honvault is geheel gereed.

— De *Moniteur* deelt mede: 1o. een Keizerlijk [illegible] waarbij de Hoogescholen gereorganiseerd worden, [illegible] nieuwe faculteiten worden ingesteld, gevestigd te [illegible] Clermont, Douai, Sille, Nancy en Poitiers; 2o. een [illegible] waarbij de minister van openbaar onderwijs to[illegible] van de Academie te Parijs wordt benoemd; 2o. een [illegible] waarbij de heer Cayx, inspecteur-generaal hon[illegible] het openbaar onderwijs tot vice-rector van die A[illegible] wordt benoemd; 4o. een decreet, houdende de be[illegible] van de rectoren der 15 departementale academien [illegible] decreet, waarbij eenige inspecteurs-generaal voor he[illegible] onderwijs worden benoemd.

— De *Moniteur* deelt vervolgens mede de benoe[illegible] inspecteurs van de Academien, door den Minis[illegible] openbaar onderwijs.

— Uit eene nota in den *Moniteur* blijkt, dat zoo[illegible] buitenland als Frankrijk zelf, zich zeer inspann[illegible] zich op de Algemeene Tentoonstelling te Parijs va[illegible] waardig te doen vertegenwoordigen.

— De ministers van binnenlandsche zaken en va[illegible] hebben aan de hooge burgerlijke en militaire adm[illegible] in de departementen aanschrijving gedaan, om [illegible] die gevallen, waarin de dienst dit volstrekt vere[illegible] den telegraaf gebruik te maken.

— Uit de arsenalen wordt onophoudelijk veel [illegible] materieel naar Toulon verzonden, dat dadelijk [illegible] het Gouvernement gehuurde schepen wordt ver[illegible] leger in het Oosten moet thans reeds een onme[illegible] lerie-park hebben, dat dagelijks grooter wordt.

— De heeren Eugène Sue en E. Arago hebben [illegible] moeten verlaten. Men deed er onderzoek naa[illegible] Flocon.

— Men schrijft van den 23 dezer uit Turin [illegible] cholera te Genua steeds vermindert. Het ge[illegible] vallen per dag is tot 68 gedaald. In de provinc[illegible] de ziekte ook in hevigheid af te nemen. Het eiland [illegible] geniet steeds de beste gezondheid. Te Napels [illegible] ziekte insgelijks af; de inwoners zijn daardoo[illegible] teruggekeerd. In de omstreken had de cholera [illegible]

gewoed. Te Castellamara, een klein stadje in een gezond gelegen, waren tot 60 personen per dag overleden. De gevangenissen voor staatkundige veroordeelden, waarin zich vele uitstekende mannen bevinden, bleven gelukkig gespaard.

Op het eiland Sicilie daarentegen is het treurig gesteld. De berigten omtrent oproerige bewegingen zijn echter van grond ontbloot.

Graaf Tarino, die dezer dagen 50,000 frs. aan een der hospitalen te Turin had geschonken, is door den Koning tot kommandeur van de orde van St. Maurice en Lazare benoemd.

Eene nieuwe spoorweg-sectie is voor het publiek opengesteld, die van Tossano naar Centallo op den weg van Turin naar Cuneo, 13 à 14 mijlen groot. Den 24sten zou men ook de linie van Mortara naar Vigevano (13 mijlen) ..., deze is de korste weg om naar Lombardije te gaan.

BELGISCHE POST.

De Belgische bladen bevatten het volgende: «Ons Ministerie ... Alle leden van het kabinet hebben Vrijdag hun ontslag aan den Koning aangeboden, die zich op het kasteel van Laeken bevond. Z. M. is dadelijk naar Brussel teruggekeerd. Dingsdag jl. zijn de heeren Liedts en Piercot van Ostende teruggekeerd, om deel te nemen aan een ministerraad, waarin levendig over een eventueel ontslag van het kabinet is beraadslaagd. De heer Liedts is vervolgens weder naar Ostende teruggekeerd.

Vrijdag morgen heeft de heer de Brouckere, minister van buitenlandsche zaken, al zijne ambtgenooten tot een nieuwen raad bijeengeroepen, die in den namiddag is gehouden. De heer de Brouckere drong aan op de noodzakelijkheid van eene onmiddellijke en gezamenlijke aftreding. Dit oordeel behield de bovenhand en denzelfden avond hebben alle Ministers hun ontslag aan Z. M. aangeboden.

— Den 12 dezer is een tractaat betrekkelijk den letterkundigen eigendom tusschen Belgie en Groot-Brittannie gesloten.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN MAANDAG 28 AUGUSTUS.

De zitting wordt ten 3½ ure geopend.

De VOORZITTER deelt mede, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot: Voorzitters, de heeren van Nispen van Pannerden, Blankenheijm, d'Ablaing van Giessenburgh en Lotsy; en tot onder-voorzitters, de heeren: Insinger, van Eysinga, van Aylva van Pallandt en Martens van Sevenhoven.

Door de afdeelingen zijn tot rapporteurs benoemd voor onderscheidene ontwerpen van wet, onder anderen 1°. voor dat tot vaststelling van het reglement van Ned. Indie, de heeren Insinger, van Dam van Isselt, van Oudermeulen en Cost Jordens; en 2°. tot wijziging in het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, de heeren van Wessem, Blankenheijm, 't Hooft van Benthuyzen en van Rijckevorsel.

Is ingekomen een adres van papier-fabrijkanten uit Wadddinxveen over het ontwerp nopens het tarief. — Verzending aan de commissie voor de verzoekschriften.

Door de permanente commissie van de maatschappij van weldadigheid is ingezonden de verslagen over den toestand der kolonien over 1853. — Plaatsing in de boekerij.

De commissie voor de verzoekschriften brengt, bij monde van den heer Lotsy, rapport uit: 1o. op een adres van kiesbevoegden van Nijmegen, houdende bezwaren tegen de uitvoering der wet op het kiesregt. Griffie. 2o. op een adres van de kamer van koophandel en fabrieken te Rotterdam, die hare beschouwingen mededeelt over het gewijzigd ontwerp nopens het tarief en het allezins wenschelijk achtende dat dit ontwerp met den meesten spoed worde aangenomen. Griffie.

De commissien van rapporteurs zijn gereed met hare verslagen over de volgende ontwerpen van wet, als 1. tot naturalisatie van 10 personen; 2. tot goedkeuring eener ruiling tusschen het beheer der domeinen en de gemeente Middelburg; 3. tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX B der staatsbegrooting over 1853; 4. tot wijziging in het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer; 5. tot onteigening van perceelen tot uitbreiding van de gemeente Arnhem; en 6. tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting en van de begrooting van het bijzonder fonds tot voldoening der uitgaven, voortvloeiende uit de kolonisatie van behoeftigen in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid over 1854. — Drukken en ronddeelen en de behandeling bepaald op aanstaanden Woensdag, des morgens 11 ure;

De Commissie van Rapporteurs is nog gereed met haar verslag over het ontwerp tot vaststelling van het Reglement op het beleid der Regering in Ned. Indie. De behandeling van dit ontwerp worden bepaald op aanstaanden Donderdag des morgens ten 11 ure.

De zitting wordt daarna gescheiden.

Tweede Kamer.

... van het regeringsverslag betrekkelijk den Staat der Koloniën over 1852.

(*Vervolg.*)

... het militair beheer worden o. a. de navolgende bijzonderheden van verschillenden aard medegedeeld.

De bepaling waarbij eene korting van 10 per cent op de verloftractementen der ongehuwde officieren wordt voorgeschreven werd ingetrokken.

Eene verandering in het voorschrevene ten aanzien van de contributie voor civile pensioenen was gebleken noodzakelijk te zijn, weshalve met alteratie van art. 3 van het Stbl. 1838, n°. 16, werd bepaald: »dat de daarbij bedoelde contributie ad 2 per cent voor de met de waarneming van civile betrekkingen belast geweest zijnde officieren en verdere militairen, over de tractementen en emolumenten aan de waargenomene betrekkingen verbonden, zal worden ingehouden terstond na het overgaan in werkelijke dienst, en wel naar de reden van 10 per cent van het genoten wordende maandelijksche tractement tot aan de volle aanzuivering toe; terwijl de korting, bedoeld bij art. 23 van het reglement in het Stbl. 1837, n°. 50, zal geschieden op de wijze daarbij omschreven, dat is van 1 November 1837 (Stbl. 1852, n°. 40).»

Na verkregen magtiging van het opperbestuur werd bepaald, dat het toekennen van de verhoogde pensioenen voor het vervolg zoude plaats hebben door de directie van het daarvoor bestaande fonds.

De verloftractementen en pensioenen der militaire ambtenaren staan volgens de vigerende bepalingen in evenredigheid met hunne inkomsten en worden uit dien hoofde, bij de toekenning daarvan, ook de geldelijke en materiele voordeelen dier ambtenaren in aanmerking gebragt.

Het toepassen van deze bepalingen op de wachtgelden werd door het militair departement voorgesteld en billijk bevonden, weshalve daartoe magtiging werd verleend.

Op grond van de bestaande bepaling van slechts 3 jaren verpligten diensttijd voor het verkrijgen van den officiersrang, waren sommige van de militaire academie om de eene of andere reden verwijderde en als volontair naar Indie vertrokken kadets vroeger tot officier bevorderd dan hunne op die academie verbleven tijdgenooten. Dit kwam het opperbestuur onbillijk voor, weshalve de in Nederland vigerende bepaling van vier jaren verpligten diensttijd alvorens tot officier te kunnen worden bevorderd, ook voor Indie als minimum werd voorgeschreven.

De sterkte van het Nederlandsch-Indische leger bedroeg op ultimo December 1852, 976 officieren, waaronder die van de geneeskundige dienst, en 20,182 onder-officieren en manschappen. Het inlandsche gedeelte van het leger wordt door vrijwillig aangegane verbindtenissen voltallig gehouden.

Eene verandering in de wijze van werving van inlanders is, blijkens rapporten van het militair departement, van gunstigen invloed geweest en is gedurende 1852 een voldoend getal en beter soort van recruten voor de verschillende wapens van het leger verkregen.

Het Europesche gedeelte werd aangevuld door suppletie-troepen uit Nederland en zeldzame werving en reëngagementen in Indie. Het aantal supplete-troepen bedroeg 1121, doch was niet voldoende; want op ultimo December 1852 ontbrak nog een aantal van 368 Europeanen, terwijl nog 611 Afrikanen als Europeanen telden. De Afrikanen verlaten allengskens het leger. In 1846 waren er 1161. In 7 jaren verminderde hun getal dus met 550 of † 78 's jaars, doch zal dit getal, naar mate dat zij in jaren vorderen, in toenemende progressie vermeerderen.

De krijgsverrigtingen van het leger zijn kortelijk de volgende geweest:

1o. Demping van den in het jaar 1850 uitgebroken opstand der Chinezen te Sambas.

Ofschoon reeds het vorige jaar de rust hersteld was door het sluiten van een verdrag, zijn evenwel de expeditionaire troepen in 1852 te Sambas verbleven.

2o. Verdrijven der rooverbenden, die uit de Ampat Lawang (Palembang) de ommelanden van Benkoelen kwamen verontrusten.

Nadat reeds in Januarij door een detachement van het garnizoen van Benkoelen, bijgestaan door de inlandsche politie, de rooverbenden naar de Moerie en de Ampat Lawang waren teruggedreven, zijn derwaarts eenige troepen van Java, sterk 2 compagnien infanterie met 2 handmortieren, overgevoerd, ten einde de expeditie naar de Ampat Lawang van deze zijde te ondersteunen. Dit observatie-corps is, na een verblijf van een paar maanden, weder naar Java teruggevoerd.

3o. Demping van den opstand in den Ampat Lawang (Palembang).

Bij het einde van het jaar 1851 was deze opstand bijna geheel tot de Ampat Lawang teruggebragt: Op 15 Maart 1852 zijn derwaarts opgerukt 770 infanteristen en 100 pradjoerits. Nadat de gevechten op de Boekit Pagger, bij de benting Boekiet Epe, bij Linga en eenige andere, is het hoofd radja *Tiang Alam* met eenige weinige volgelingen gevlugt.

Den 30sten April zijn de troepen te Goenong Meraksa binnengerukt, alwaar de hoofden zich hebben onderworpen. Gedurende de geheele expeditie zijn p. m. 40 man gedood of gewond.

4o. Onderwerping van het district Lintang Kirie (Palembang).

Dit district was na de onderwerping van de Ampat Lawang het eenige dat bleef weigeren de opgelegde schatting te betalen. Het verbranden van een groot deel der doessons maakte hieraan een einde, zoodat de troepen, ten getale van 400 man infanterie, den 20sten Mei op de plaats hunner bestemming (Tebing Tingie) terug waren.

5o. Verwoesting van het Rijk van Dragan (Palembang).

Dit had zich gevormd, midden in onze Palembangsche districten, ... door de troepen, bestaande uit 2 compagnien infanterie en 50 pradjoerits, daartegen op. Het gevecht van Bringien, waar Dragam doodelijk gewond werd, bragt deze oproerigen tot onderwerping. Daarbij werden 4 manschappen gedood en 14 gewond.

6o. Expeditie naar de Moelak Oeloe (Palembang).

Sedert 10 à 12 jaren was hier geen landrente betaald. Den 30sten Augustus rukten de troepen, sterk 300 man infanterie en 25 pradjoerits derwaarts op. Na eenige gevechten en het verbranden van eenige doessons, keerde de expeditie terug, nadat de hoofden zich hadden onderworpen.

7o. Expeditie naar het landschap Mandalla (Macassar).

Eenige muitelingen hadden zich daar vereenigd. Een detachement, sterk 1 officier en 40 manschappen, heeft hen, na de inname hunner stelling bij Dingin Dingin, naar de noorder-districten verdreven.

8o. Expeditie tegen de zeeroovers in de gewesten van Celebes.

Drie detachementen, gezamenlijk sterk 1 officier en 115 manschappen, zijn hiertoe aan boord van stoomschepen ingescheept geweest.

Wat de active zeemagt betreft, zij was op ultimo December 1852 sterk 29 schepen, bemand met 2053 Europeanen en 559 inlanders. Het getal der inlanders, die op de schepen van het Nederlandsch eskader in Oost-Indie dienst doen, is ten gevolge van de uitbreiding, welke in de laatste jaren aan dat eskader, en bijzonder aan de stoomschepen gegeven is, aanzienlijk vermeerderd.

Den 12/22 Mei 1852 is tusschen den Minister van Kolonien en de commissarissen van het Fonds ter aanmoediging van 's Lands zeedienst een nieuw contract gesloten ter vervanging der vroegere overeenkomsten betreffende de opleiding van stuurmansleerlingen voor de gouvernements-marine en de koopvaardij in Oost-Indie.

Het nieuwe contract heeft tot grondslag de jaarlijksche aanneming op de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam van hoogstens zes kweekelingen, bestemd voor de dienst op de gouvernements-schoeners en kruisbooten, zijnde door het Indisch Bestuur te kennen gegeven dat de opleiding van stuurmansleerlingen voor de koopvaardijvloot in Indie behoort te worden gestaakt, uit aanmerking hoofdzakelijk, dat de als zoodanig uitkomende jongelieden zeer moeijelijk eene plaatsing bij de particuliere vaart kunnen verkrijgen.

(*Wordt vervolgd.*)

's Gravenhage, 28 Augustus.

Z. M. aan M. C. de Crane, burgem. van Zierikzee, op verzoek, eervol ontslag verleend onder dankbetuiging voor de gedurende vele jaren door hem als burgem. bewezen diensten.

Z. M. heeft verleend de volgende pensioenen, als aan: J. J. van Leeuwen, referend. bij het agentschap van het Minist. van Finant. te Amsterdam, *f* 1976. J. H. B. Lobbberegt, inspecteur der registratie en domeinen van de 1ste kl. te Kampen. *f* 1981. C. Kool, hoofd-commies ten postkantore te 's Gravenhage. *f* 1600. K. de la Fontaine Verwey, ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Genderingen, *f* 665. S. Braaksma, ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hallum, J. Lambers, idem te Giefen c. a. *f* 1602. H. F. Feringa, landmeter der 1ste kl. bij het kad. te Groningen. *f* 321. D. Middelbergh, idem te Zwolle. *f* 413 J. N. Frappier, hoofd-comm. bij 's Rijks belastingen te Beslo, *f* 500. P. Giebel, commies der 1ste kl. bij 's Rijks belast. te Goes. *f* 871. J. J. van Egmond, idem te Oostburg. *f* 304. C. A. G. Servais, idem te Afferden. *f* 208. J. Hessing, idem 2e kl. te 's Bosch. *f* 298. W. H. Roozeboom, idem te Rotterdam. *f* 273. M. Blesgraef, idem te Amsterdam. *f* 306. F. A. de Pauw, idem te Oostburg. *f* 167. J. B. van Mervenne, idem te Hulst. *f* 310. B. van Kleef, idem te Vlissingen. *f* 274. H. Nijhof, idem te Kampen. *f* 124. K. Hondius, brievenbesteller ten postkantore te Monnikkendam. *f* 45. J. Engelvaart, portier bij 's Rijks Munt. *f* 400. G. Wekenrsto, wed. van J. Hunefeld, in leven comm. der 2de kl. bij 's Rijks belast. te Vlaardingen. *f* 232. H. B. Swalue, wed. van H. Kijff, in leven ontv. der directe belast. en accijnsen te Leens. *f* 413. C. van de Water, wed. van A. van der Kraaij, in leven ontvanger der directe belast., in- en uitgaande regten en acc. te Doetinchem. M. R. A. Hajtink, wed. van N. G. van Hamel, in leven ontvanger der registratie te Goor. *f* 263. J. M. van Lier, wed. van F. T. Meeuwissen, in leven commies bij 's Rijks belast., te Venlo. *f* 71. J. van Beerse, wed. van T. Ebels, in leven commies der 2de kl. bij 's Rijks belast. *f* 265. A. I., I. en F. R. Ebels, minderjarige kinderen van wijlen N. Ebels, onder voogdij van R. H. Hagenus, in leven commies der 3de kl. bij 's Rijks belastingen *f* 171.

Z. M. heeft aan C. J. Merens, op verzoek, verleend eervol ontslag als plaatsvervangend kantoorregter te Medemblik en is benoemd tot regter in de arrondissem. regtb. te Dordrecht, mr. G. A. de Raadt, adv. en regter-plaatsverv. bij dezelfde regtbank.

* Naar men verneemt wordt Z. M. de Koning tegen aanstaanden Zondag van het Loo in de residentie verwacht, en zou H.D. Maandag ter viering van den verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, alhier verblijven. Z. M. zal zich den 5 naar het kamp van Zeist begeven, en tot den 15 aldaar verblijven.

* H. M. de Koningin, HH. KK. HH. de prinsen Hendrik en Frederik hebben kostbare geschenken doen toekomen aan de directie der Dorcas-Vereeniging te Schoonhoven, om te strekken tot prijzen in de verloting, die eerlang ten behoeve der kas van die Vereeniging zal worden gehouden.

* HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, benevens de jonge Prinses Marie, hebben, met een talrijk gevolg, de residentie verlaten, zich naar Berlijn begevende.

* Z. K. H. prins Frederik heeft aan de commissie voor den brand in 't St. Jansklooster eene gift van *f* 200 doen toekomen.

* Onder de verschillende onderwerpen, die in de zitting van den gemeenteraad alhier op morgen, Dingsdag, zullen worden behandeld, behoort het voorstel van heeren Burg. en Wethouders, tot het uitschrijven eener geldleening van *f* 112000, tot bestrijding der kosten tot den aanbouw van twee vleugels aan het gemeente-badhuis te Scheveningen.

* Morgen ochtend ten 6 ure zullen de beide batt. van het regement grenadiers en jagers, zoo als vroeger is gemeld, uit de residentie naar het kamp vertrekken; zullende zij den eersten dag tot Leiden marcheren.

* Burgem. en Weth. van 's Gravenhage hebben ter kennisse van de ingezetenen gebragt, dat de geschutproeven op het proefveld der artillerie, nabij het kanaal naar Scheveningen, geëindigd zijn en alzoo de aldaar voorliggende duinen, in de rigting der vlakte van Waasdorp, weder veilig zijn.

* Gisteren avond heeft het eerste feest plaats gehad in het Hôtel de Nieuw Oost-Einde. Bij gelegenheid der Voorburgsche kermis werden aldaar, onder directie van den restaurateur, den heer J. van der Pijl, allerlei vermakelijkheden gehouden. Muzijk, dans, kunstoefeningen, illuminatie en eenig vuurwerk vond daar bij afwisseling plaats. Het getal personen, dat opgekomen was, om dit feest bij te wonen, overtrof het cijfer van 1500. Gepaste vreugde heerschte op dat landelijk verblijf, dat tot zeer laat in den nacht bezocht bleef.

* De herstemming tusschen de heeren van Reede van Oudshoorn en van der Vlies, ter voorziening in de vacature ontstaan door het overlijden van den heer Mr. I. J. van Hees van Berkel, zal plaats hebben in de gemeente Alphen op Woensdag den 6 September aanst.

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het *Hôtel Paulez* afgestapt, de heeren Rich. L. Schieffelin, met familie en gevolg, komende van New-York; Jonkh. Sickinghe, kapitein van het Oost-Indisch leger, met familie; Don Santingo Peizezy Millano, met familie, van Buenos-Ayros, en de heer Strukow, staatsraad, van St. Petersburg, benevens de heeren M. van Schmeling, Regerings-President uit Pommeren; Tpirsiski, ritmeester van het Hanoversche leger, komende van Hanover. Del Sign. Gio Taleisla, en J. A. L. Del Sign. Gio Falciala, E. Th. Chanchet en E. Goffman, hoofd-officieren van het Belgische leger.

* In de residentie zijn aangekomen en aan het *Hôtel de Bellevue* afgestapt de ridder Alfred de Sauvoyes, komende van Brussel, de ridder L. E. A. M. Marguerite van Parijs, de heer A. S. Darblay, lid van de legatie te Parijs met familie, en de heer Claud. Marschall met familie van Zweden.

* Woensdag avond ten 7 ure zullen, onder directie van den heer D. Bolten, voor de Societeits-tent in het bosch, de volgende harmonie-stukken uitgevoerd worden: 1. Marsch de l'opéra *les Monténégrins*, Kühner; 2. Ouverture de l'opéra *Gustave III*, Auber; 3. Schwarzblast-walz, Fahrbach; 4. Potpourri de l'opéra *Le prez aux Clerqs*, Bender. 2de Gedeelte. 5. Ouverture de l'opéra *Allessandro Stradella*, Flotow; 6. Fantaisie de l'opéra *le Brasseur de Preston*, Gadrel; 7. Romance pour Trompet (Rose) Spohr; 8. Potpourri de l'opéra *Robert le Diable*, J. M. Coenen.

De *Arnhemsche Courant* zegt, dat de heer Gibson met den Amerikaanschen gezant in de residentie is aangekomen, en zijn intrek in het hôtel van dien gezant genomen heeft.

* De staatsraad-commissaris des Konings in de prov. Zuidholland heeft, bij aankondiging van 26 dezer, ter kennis der belanghebbenden gebragt, dat de jagt op klein wild in deze provincie, en mitsdien de uitoefening van die jagt, opgenoemd in art. 17 der wet van 6 Maart 1852 (Stbl. n°. 47), voor dit jaar zal worden geopend op Zaturdag 9 September aanstaande, met zons-opgang.

* Men verneemt, dat door de politie, op verzoek van den hoofdcommies voor de stadsbelastingen alhier, aan de comiesen adsistentie is verleend, ter zake van het aanhouden en in stads entrepôt overbrengen van 61 zakken roggemeel, die een onzer bakkers aan de restitutie voor de spaarkas had pogen te onttrekken.

* Ten gevolge der daling van den prijs der rogge, is het maximum van den prijs van het roggebrood verminderd met één en eene halve cent, en alzoo bepaald op 16½ cents het Ned. pond. Doch, daar de teruggave plaats vindt uit de spaarkas, ter voorziening in buitengewone duurte van het brood, van een bedrag van een en eene halve cent, blijft de prijs voor de ingezetenen op 15 cents het Ned. pond.

Men verneemt, dat Z. M. aan de ambtenaren van het Openb. Ministerie bij de kantongeregten, tot bestrijding hunner kleine onkosten, eene jaarlijksche toelage verleent, die gerekend zal worden in te gaan met primo September dezes jaars.

Tot Nederlandsch vice-consul te Stockholm is benoemd, de heer Adolf Kreszmann, koopman aldaar.

Wij vernemen, dat wijlen de heer van der Hoop, die reeds bij het legaat van zijn kabinet, schilderijen aan de stad Amsterdam, de leniging der behoefte van de armen op het oog had, deze ook op eene andere hem waardige wijze heeft bedacht, door de som van twintig duizend gulden voor de algemeene armen dezer stad beschikbaar te stellen. (*A. C.*)

Den 2 September zal van de werf *Koning William* van den scheepsbouwmeester A. van der Hoog, op de hoogte van den Kadijk, te water worden gelaten het barkschip *Catharina en Geertruida*, gebouwd voor rekening van de heeren A. Poort en Co.

De faculteit der bespiegelende wijsbegeerte en fraaije letteren aan de Groninger hoogeschool heeft ter algemeene kennis gebragt, dat de heer J. D. Homan, student in de letteren aan die hoogeschool, zich heeft bekend gemaakt als schrijver van de prijsverhandeling uit het gebied der Grieksche letterkunde, die door haar eene eervolle vermelding is waardig gekeurd.

* Naar men verneemt wordt de nieuw benoemde Minister van H. M. de Koningin van Spanje bij het Ned. Hof, (de heer Rafael Jabat), ter vervanging van Z. Exc. den heer Bourman, spoedig in de residentie verwacht.

Naar wij vernemen heeft Ds. J. C. Verhoeff, predikant te Sluis in Vlaanderen, voor de op hem uitgebragte beroeping naar de gemeente Delfshaven, bedankt. (*S. C.*)

De beroemde wijsgeer geheimraad v. Schelling is den 20 dezer in de Zwitsersche badplaats Ragaz overleden. Hij was vroeger een sieraad van de hoogeschool te Munchen, doch sedert vele jaren hoogleeraar aan de hoogeschool te Berlijn.

Te Enkhuizen is den 25 dezer binnengekomen, de tweede buis de Jacob, stuurman J. Jansen, aanbrengende 70 ton haring, en 18 ton visch, zijnde 40 ton minder dan door den eerst binnengekomen buis de Willem Beukelsz. is aangebragt.

De namen der generaals, hoofd-officieren en batallons, welke van 1 tot 20 September aanstaande, het kamp bij Zeist zullen betrekken, zijn als volgt:

Bevelhebber der troepen, de generaal P. van Poolsum Booij. 1e Brigade, onder bevel van den generaal-majoor G. Menningh; 2e batallon grenadiers, majoor H. F. C. Stass; 1e bat. 2e reg. infanterie, majoor A. W. F. Tuckerman; 2e bat. 2e reg. inf., majoor J. H. Salomon; 4e bat. 2e reg inf., majoor J. Tegelberg; 1e bat. 5e reg. inf., majoor T. Gevers Leuwen; 2e bat. 5e reg. inf., majoor J. W. F. Knijff.

2e Brigade; onder bevel van den generaal-majoor C. A. Oudemans; 4e bat. jagers, luit. kol. J. L. Coenegracht; 3e bat. 5e reg. inf., majoor J. J. Verschoor; 1e bat. 8e reg. inf., majoor F. M. J. L. de Witt; 2e bat. 8e reg. inf., majoor A. Gussink'lo; 3e bat. 8e reg. inf., majoor L. J. Ledel. (*Handelsblad.*)

Zutphen, 26 Aug. Gister was eene zeer groote menigte toeschouwers uit Zutphen, Deventer en omstreken in het kamp op de Gietelsche heide onder Voorst verzameld, om de militaire manoeuvres van 6 escadrons kavallerie bij te wonen en in de verwachting dat Z. M. de Koning dien dag het kamp zou bezoeken, in welke verwachting men echter werd teleurgesteld, daar Z. M. den vorigen avond had doen berigten dat HD. niet zou komen. Na afloop der exercitien heeft aldaar nog een droevig ongeluk plaats gehad; de brigadier T. namelijk van het 1e esc. 1e regt. dragonders, ontving een slag van het paard, waardoor hem de regterarm onder den elleboog letterlijk werd verbrijzeld.

Voorst, 26 Augustus Door den gemeenteraad is heden besloten aan den heer J. C. Nijland, onderwijzer te Nijbroek, als zoodanig beroepen te Epe, een eervol ontslag te verleenen, ingaande met den 1 October 1854, zoodat de schoolonderwijzerspost te Nijbroek weldra vacant wordt. De voordeelen aan dezen post verbonden bedragen ongeveer *f* 700, en vrije woning, als de betrekkingen van koster, voorzanger en doodgraver daaraan verbonden blijven; als onderwijzer alléén, kan men op niet meer dan *f* 400, zonder vrije woning rekenen.

Hardenberg, 25 Aug. De werkzaamheden aan het Almelosche kanaal worden geregeld voortgezet. Van tijd tot tijd worden er oudheidsvoorwerpen opgedolven, welke zeer waarschijnlijk uit de laatste helft der 17e eeuw (1672) uit den tijd van Berend van Galen, afkomstig zijn. Voor eenige dagen stuitten de arbeiders, op circa tien voet diepte onder het welzand, op eene harde nog met heide bedekte duinlaag. Het aanschouwen hiervan doet den opmerker onwillekeurig aan de overstroomingen in lang vervlogen eeuwen terugdenken. En is het niet altijd de oudheid, die de aandacht der bezoekers op hare fragmentische gewrochten gevestigd houdt, de levende werkelijkheid, de arbeider zelf levert èn in zijnen arbeid, èn in zijne uitspanningen ruimschoots stof tot verachting en bewondering beide, ja tot lach en ergernis door zijne ronde — luimige en soms satirieke taal — die eene enkele maal de organen van het gehoor streelende, doch meestal een medelijdend schouderophalen veroorzaakt over den lagen trap van zedelijkheid, welke het grootste gedeelte dezer volksklasse helaas! nog inneemt. En toch hunne eenmaal aangenomene gebruiken zijn hun heilig — gelden bij hen als koninklijke zoowel als goddelijke wet. Zoo werd deze week onder gemelde poldersgasten op hunne eigendommelijke wijze eene echtverbindtenis voltrokken. Geboorte, dood, of vrijstelling-acten etc. worden hierbij evenmin als het ministerie van eenen ambtenaar van den burgerlijken stand vereischt. Het eenigste document, dat bij die plegtigheid onmisbaar is, is, een puthaak. Getuigen of genoodigden leggen zoodanig instrument voor eenen boom, bruid en bruidegom stappen er over heen, en, het huwelijk is gesloten. Eene echtscheiding geschiedt onder denzelfden vorm, met uitzondering dat partijen alsdan van de tegenovergestelde [illegible] haak gaan. Ten slotte voegen wij hier nog bij, [illegible] men ons verhaalt te Zwinderen in Drenthe ee[illegible] staat onder wiens eerwaardige kruin meer da[illegible] degoms, meestal scharenslijpers, hunne du[illegible] haak hebben geleid.

Coevorden, 27 Aug. De Minister van Oor[illegible] Forstner van Dambenoij, die op den 23 dezer [illegible] van ZExc.'s inspectie-reis is teruggekeerd, is Donde[illegible] j.l. alhier gearriveerd. De ingezetenen dier gr[illegible] vermeenen door Z. Exc. komst hunne hoop op [illegible] ring van eenig garnizoen bevestigd zien.

Eerste Huwelijks-afkondig[illegible]

Zondag den 27 Aug. 1854.

Heinrich Wilhelmus Edouard de Bock, 41 j., [illegible] echtgenoot van Clara Geertruide Reuse, met Willemke [illegible] 23 j. — Jan Frederik Thieme, 26 j., met Johann[illegible] Petronella de Jongh van Arkel, 24 j., — Adrianus [illegible] Gorissen, 21 j., met Johanna Catharina Hendrika Bo[illegible] j. — Hermanus Nikolaas van Rantwijk, 27 j., met C[illegible]tharina Wilhelmina van Alderwegen, 22 j. — Willem [illegible] 26 j., met Geertruida Harrivan, 25 j. — Johannes [illegible] 37 j., met Anna Susanna Salie, 26 j.

Correspondentie.

Wij hebben den brief van B. uit Leeuwarden on[illegible] maar kunnen van het daarin vervatte feit geenerle[illegible] maken, zoolang de schrijver, door het achterhou[illegible] zijn naam, ons geen waarborg geeft voor de [illegible] van het medegedeelde. Ongeteekende brieven word[illegible] ter zijde gelegd; van geteekende slechts het meest[illegible] gebruik gemaakt. Bovendien wordt aan den vast[illegible] regel herinnerd, dat de brieven behooren *gefr*[illegible] te zijn.

Per Telegraaf.

Londen, Maandag 28 Augustus (2 ure). Cons[illegible] $94\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Mexico N. 3 pct. $24\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ [illegible] Spanje binnenl. 3 pct. $36\frac{7}{8}$, $37\frac{1}{8}$; dito 1 pct. 17[illegible] dito Certific. $4\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; dito Passive $3\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Russen $4\frac{1}{2}$ p[illegible] dito 5 pct. 100, $100\frac{1}{8}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. 62; dito 4 [illegible] Sardinie 5 pct. 88; Turksche leening $53\frac{5}{8}$.

— Engelsche tarwe 9 en vreemde 3 sh. lag[illegible] Maandag.

224ste Nederlandsche Staats-Lote[illegible]

1e LIJST. 2e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 1199 *f* 20,000; N°. 13546, 60, 8522 [illegible] ieder *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecte[illegible]

AMSTERDAM, 28 Augustus 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	60 11/16 13/16 3/4	*Hope* 1798/1816	5	10[illegible]
Dito Certificat.	3	72 3/16 3/8	Dito 1828/1829	5	10[illegible]
Dito dito	4	90 11/16	Cert. 1831/1838	5	84[illegible]
O. I. Leening.	4		Dito Dito	4½	
Amort. Syndic.	3½		Dito *Hope* . . .	4	87[illegible]
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Stieglitz*. .	4	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	77[illegible]
Certificaten. . .	2½		Inschr. Assig. .	6	
D° *Rothschild*.	2½		Certific. dito.. .	6	60[illegible]
Frankrijk.					
Obligatien. . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	17 15/16 18	Obligatien . . .	4	[illegible]
Dito Buitenl. .	3	37½	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ⁶/m.	3	31 5/8 3/4			
Bew. Sp. Com.		4 13/16	Metalliek . . .	5	[illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	[illegible]
Portugal.			Dito letter B . .	5	[illegible]
Londen nieuwe.	5	37 1/8 1/16	Dito 1847 . . .	2½	[illegible]
Dito uitgest. .	4		Dito 1851/1852	2½	[illegible]

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 97; Mexic[illegible] 3 pct. $23\frac{1}{8}$; dito Onb. $23\frac{1}{8}$.

Zonder dat handel en variatie van meldenswaardige[illegible] ren verkeerde de markt heden in eene algemeen gun[illegible] ming.

FRANKFORT, Vrijdag 26 Aug. Metal. 5 pct. 72[illegible] binn. 3 pct. $30\frac{7}{8}$; dito 1 pct. $17\frac{1}{2}$.

PARIJS, Vrijdag 25 Augustus. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 99[illegible] 3 pct. 73.35; Sp. binn. 3 pct. $31\frac{3}{8}$; dito 1 pct. 17[illegible] $4\frac{1}{2}$ pct. 92; N. Metall. 5 pct. 82.

WEENEN, Zaturdag 26 Augustus. N. Metall[illegible] Leen. $92\frac{3}{4}$; Bankactien 1283; Wissel Londen 1[illegible] op Parijs 137; Zilver 17.

De heer Eduard Bach zal heden avond naar [illegible] vertrekken.

MADRID, Woensdag 23 Augustus. Sp. 3 pct. [illegible] N. 1 pct. $18\frac{3}{8}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[illegible]